

Nú vendist ikki aftur harra lögmaður

Oddagrein

AT Edmund Joensen eftir landsfundin í sambandsflokkinum heldur seg standa sterkari enn nakrantíð og at hann tí sjálvandi kann vera samráðingarleiddari á komandi fundum við danir, er besta dømi um tann litla álvara hann leggur í landsins framtíð.

EDMUND JOENSEN hevur sagt seg frá sum samráðingarleiddara og soleiðis verður tað. Her vendist ikki víð aftur. Føroya lögting má undir onum umstøðum loyva Edmund Joensen at fara til Danmarkar at tosa um bankamál og skuld, nú hann longu hevur sett seg sjálfan út av spælinum. Eingin flokkur við ábyrgd eigur at góðtaka, at Edmund Joensen aftur fær tær heimildir og ta álit, hann hevði sum lögmaður og harvið sum samráðingarleiddari við danir, áðrenn hann skrivaði út nýval. Hvát Edmund Joensen enn heldur um seg sjálfan, so vikast ikki tann veruleiki, at hann hevur sett sitt egna trúvirði og ikki minst trúvirðið hjá Føroyum uppá spæl. Eingin danskur politikari kann eftir gerð lógman at útskriva val uppá ein sjálgjörðan trupulleika í sín- um egna flokki taka henda mann fyrri fult. Og vit hava ikki ráð til at hava ein lögmann, sum aðrir ikki taka fyrri fult. Tí má eitt punktum setast nú. Tingiðeigir nú at fáa bankamálið og skuldarspurningin útsett til eftir vali til vit hava fingið eitt sterkt landsstýrið við einum leiðara, sum setir landsins áhugamál framum síni egnu. Lögmaður má ikki sleppa at brúka samráðingarnar við danir sum eitt valpropagandistiskt mál nú undan valinum. Hvi hevur hann ikki fyrri langari tíð síðani tikið stig til samráðingarl?

EFTIR okkara tykki eiga føroyingar nú at tryggja seg soleiðis, at vit ikki bliva verri fyrri við at útseta alt málið. At fleiri av flokkunum hava fingið lítt av, at formaður javnaðarflokksins og nývaldur fólkatingslimur hevur verið á fundi við Nyrup er stórt spæl. Heldur áttu teir at virðismett støðu og leiklut hansara. Sjálvandi eigur ein føroyskur fólkatingsmaður at gera alt hann er mentur fyrri at tala søk føroyinga, uttan mun til hvønn flokk hann hoyrir til. Tað skjal, sum Nyrup og Eidesgaard hava skrivað undir, er eitt sera týðningarmikið skjal, tí hetta er við til rudda slóð fyrri teimum samráðingum, sum skulu vera millum Føroyar og Danmark. Føroya fólk eiga at taka fult og heilt undir við royndunum hjá Jóannesi Eidesgaard at sannføra danir um, at føroyingar kunnu ikki liva við eini vinaligari og óráttvisari avtalu. Er Jóannes Eidesgaard og hansara fólkatingsseksur ein trumfur hjá Føroyum, eiga vit at brúka henda, er hann til okkara felags besta.

Nú er umráðandi at forða lögmanni í at misbrúka sítt vald til egna fyrirum. Edmund Joensen er Føroya lögmaður og sum so ikki formaður sambandsflokksins. Sum Føroya lögmaður eigur hann at seta áhugamál landsins framum eginpolitisk áhugamál. Tað hava seinastu dagar vist, at hann hevur ikki gjørt. Tí má hann steðgast, áðrenn hann setir alt Føroya fólk í eina uppáttur verri støðu. At hann gamblar og førir taktiskt spæl móti sínum egnu er hansara søk. Men hann eigur ikki at sleppa at gambla aftur við lagnu landsins. Við at taka alt landið sum gisla fyrri at kunna vera sitandi sum formaður í sambandsflokkinum hevur Edmund Joensen spælt sær tann seinasta trumfin av hondini. Nú er nevnliga eingin, sum vil spæla kort við honum longur. Hann kann so istaðin leggja sínar kabalur so leingi hann vil. Tær koma so ongan týðning at hava fyrri landið. Eftir seinasta útspæl lógman má hann metast at vera ein proformaleiddari. Tvs. at hann verður sitandi tí eftir valið og so er hann heilt „out“. Edmund Joensen fer tá at sanna, at hann liggur sum hann hevur reitt. Um somu tíð sum hann bjargaði sær formanssessin í flokkinum rudda hann slóð fyrri nýggjari oyðimarkagongd fyrri sín egna flokk. Er nakar stíll í øllum hinum flokkunum, so vanda teir nú sambandinum bakið. Edmund Joensen megnaði í fleiri ár at tvinga bæði fólka- og sjálvstýrisflokk til at leggja bond á seg sjálfar. Órdini sjálvstýri og sjálvbjargni vóru banniorð. Nú hevur sambandi valt at halda fram á somu krunksvørtu afturhalds leið, og har fer tað at standa fullkomiliga einsamalt. Ella fer tað!

Sosialurin

Vilhelm Johannesen, løgtingsmaður:

Ein nýggj polarisering

Aftan á fólkatingsvalið 11. mars hava vit fingið eina nýggja polarisering í føroyskum politikki. Annar polurin fevnir um fólkaflokkinum, sambandsflokkin, sjálvstýrisflokkinn og tjóðveldisflokkinn. Mótpolurin er javnaðarflokkurin einsamallur

Í valstríðnum uppundir fólkatingsvalið gjørdi javnaðarflokkurin fullkomiliga greitt, at hann ikki fór at innlimast seg í tingbólkin hjá danska javnaðarflokkinum, og at hann ikki fór at blanda seg í danskan innlendis politikk.

Stórmálið hjá javnaðarflokkinum í valstríðnum annars vóru bankamálið, skuldin til ríkisskassan og ríkisráttarlaga støðan. Hetta vóru tey mál, ið javnaðarflokkurin metti, at eitt óheft føroyskt fólkatingsumboð eigur at virka fyrri. Vit buðu okkum fram við tí fyrri eyga, at ávirka danskar politikarar, soleiðis at hesi stórmál verða loyst á ein fyrri føroyingur nøktandi hátt.

Úrslitið av fólkatingsvalinum í Danmark varð, at ein tepur meiriluti av dansku veljarunum ynskti, at stjórnin hjá Poul Nyrup Rasmussen skuldi halda fram. Tá valúrslitið í øllum trimum ríkispartunum varð samanlagt, gjørdist støðan tann, at fólkatingsumboðið hjá føroyska javnaðarflokkinum kom í eina lyklastøðu. Jóannes Eidesgaard kundi gjørt av, at danir ikki fingtu ta stjórn, sum ein meiriluti av dansku veljarunum ynskti.

Tá javnaðarflokkurin valkvøldið segði, at hann ikki fór at fella eina danska javnaðarstjórn, so varð støðan undan valinum um, at vit ikki fóru at blanda okkum í danskan innanlendispolitikk, endurtikin og undirstríkað. Gongdin síðani, eitt nú fundurin millum formannin í danska javnaðarflokkinum og formannin í

føroyska javnaðarflokkinum, hevur prógvað, at okkara vallyfti um, at eitt møguligt føroyskt javnaðarumboð á fólkatingsi, ikki skuldi limast inn í tingbólkin hjá danska javnaðarflokkinum, verður hildið.

Tá tað var greitt, at stjórnin hjá Poul Nyrup Rasmussen fór at halda fram, segði javnaðarflokkurin í tíðindaskrivini dagin eftir valið, at fólkatingsumboðið hjá flokkinum við síni óheftu støðu, ikki fór at fella eina sosialdemokratiska stjórn, men at hetta sjálvandi var treytað av, at føroysk áhugamál og føroysk viður- skifti verða viðgjørð og avgreidd á ein virðiligan og nøktandi hátt. Í sama skrivi verður sagt, hvørji tey føroysku áhugamálini eru, og loyvi eg mær orðarætt at endurgeva:

»Føroysk áhugamál í hesum sambandi eru m.a. bankamálið, skuldin til ríkisskassan og ríkisráttarlaga støðan. Í bankamálinum verður vist til føroysku støðuna, sum allir flokkar á tingi væntandi fara at taka undir við. Viðvíkjandi skuldin eigur nøktandi avtala at verða gjørd millum danir og føroyingar. Í spurninginum um ríkisráttarlaga støðuna skal støðan hjá Føroya Løgtingi virðast.« (Undirstríkingin er gjørd av greinskrivaranum).

Seinasta hósdag var nývalda fólkatingsumboðið hjá javnaðarflokkinum á fundi við Poul Nyrup Rasmussen. Hetta var ein fundur millum formannin í føroyska javnaðarflokkinum og formannin í danska javnaðarflokkinum.

aðarflokkinum. Á fundinum varð m.a. greitt frá teimum sjónarmiðum, ið liggja aftan fyrri tey krøv, sum nevnd vórðu í tíðindaskrivinum dagin eftir valið.

Endamálið við fundinum var sjálvandi, at fáa danska floksformannin at skilja álvaran í, at føroysk áhugamál og føroysk viðurskifti í framtíðini verða viðgjørð

og avgreidd á ein virðiligan og nøktandi hátt. Hetta skal gera tað lættari hjá landsstýrinum at seta seg við samráðingarbörð við tosa um føroysku málini. T.d. bankamálið og spurningin um endurgjaldingina av skuldini til ríkisskassan.

Men hetta hevur lopið øði í borgarligu grindina her heima og í tjóðveldisflokk- in. Í útvarpinum seinasta friggjadag fuku skuldsetingarnar um oyrið á javnaðarflokkinum. Vit høvdu onga heimild at fara á fund við formannin í danska javnaðarflokkinum. Vit høvdu brotið gjørdar føroyskar avtalur í bankamálinum o.s.fr. Hetta er onki uttan orðaskvaldur og mæn.

Tað einasta sum feilar er, at teir nú eru bebbaræddir fyrri javnaðarflokkinum, og tí hava teir lagt sjógv ímillum. Teir hava skapt eina polarisering. Nakað annað er, at henda polarisering ger lögtingsvalið nógv lættari fyrri veljaran, tí nú stendur tað veljarunum púra greitt hvat teir hava at velja ímillum.

Øðrumegin standa fólka- flokkurin, sambandsflok- kurin, sjálvstýrisflokkurin og tjóðveldisflokkurin. Hinu- megin er javnaðarflokkurin einsamallur. Tað er sera einfalt!

Tann 23. mars 1998 -
Vilhelm Johannesen

Tøkk

Hjartaliga takka vit øllum tykkum, sum á mangan hátt vístu trúfæsti, hjálpssemi og samkenslu, tá ið kærri bróðir, svágur, pápa-, abba- og langabbabeiggi okkara

WILLIAM JOENSEN

lá sjúkum, doyði og fór til gravar.

Tøkk til øll á B8 og B5 á landssjúkrahúsinum.

Tøkk til fransiskanarasystrarnar, prestin Aug. Zigge- leer, Chr. Gabrielsen, Solveig og Páll Kunoy og alla katólsku meiningheitina.

Tøkk fyrri blómur og kransar. Tøkk til sangarar og berarar og tykkum øll, sum fylgdu honum til hansara seinasta hvíldarstað.

Familjunnar vegna

Eyðna Djurhuus

**Alt
málaraarbeði
verður gjørt**

JÓGVAN JOHANSEN
málarameisteri
Tlf. 13139 - 82139